

СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

О.П. Петренко, к.е.н., доц.

Н.М. Піна, магістрант

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса

Україна виступає одним зі світових лідерів експорту зерна на світовому ринку. Тому зерновиробництво посідає провідне місце серед галузей рослинництва та відіграє важливу роль у формуванні темпів економічного зростання. Значне місце в виробництві зернової та зернобобової продукції країни займає Одеська область (6,9% виробництва зерна в Україні).

Станом на 2016 рік в регіоні 64,8% усієї посівної площі сільськогосподарських культур у сільськогосподарських підприємствах було засіяно зерновими та зернобобовими культурами. Розглядаючи структуру вирощуваних культур регіону, слід виділити, що 53,6% складає пшениця, 29,7% - ячмінь та 12,0% - кукурудза.

Таблиця 1. Виробництво зернової та зернобобової продукції в Одеській області

Показники	2000р.	2005р.	2010р.	2015р.	2016р.	2016р. у % до 2005р.
Площа під зерновими, тис. га	960,2	1155,3	1184,8	1205,2	1199,3	124,9
Урожайність, ц/га	18,0	23,4	25,5	29,2	36,8	В 2 р.
Валовий збір, тис.т.	17280,0	27034,0	30212,4	35191,8	44134,2	В 2,5р.
Реалізовано продукції, тис.т	755,5	1359,3	1602,4	2171,2	2382,3	В 3,1р.
Рівень рентабельності, %	48,9	6,4	13,6	33,4	36,4	X
Виробництво продукції на одну особу, кг	633	1108	1225	1458	1844	В 2,9 р.

Аналіз цифрових даних таблиці 1 показує, що за 2000-2016 рр. валовий збір зернової продукції Одеської області збільшився 2,5 рази. На таке збільшення вплинуло два фактори, а саме збільшення площі під зерновими на 24,9% та значне збільшення урожайності – в 2 рази. Збільшення врожайності пояснюється застосуванням підприємствами регіону інноваційного підходу до виробництва зернових та зернобобових культур. Основою експорту області є зернові культури, тому їх реалізація збільшилася в 3,1 рази за даний період і в 2016 році склала 2382,3 тис. тонн. Проте, стосовно рентабельності даної продукції, спостерігаємо зменшення на 12,5%. Пов'язано це насамперед зі збільшенням витрат на виробництво(собівартістю продукції). В цілому, слід зробити висновок про збільшення виробництва зернової та зернобобової продукції регіону за дослідний період, так виробництво продукції на одну особу регіону станом на 2016 рік склала 1844 кг, що в 2,9 рази більше ніж у 2000 році.

За 2017 рік сільськогосподарськими підприємствами регіону вироблено 31151,3 тис.ц зерна (73% загального валового збору), господарствами населення – 11498,1 тис.ц (27%).

Найбільше зібрано зерна підприємствами таких районів: Саратовського (2492,5 тис.ц), Тарутинського (2192,8 тис.ц), Білгород-Дністровського (1827,0 тис.ц), Арцизького (1734,7 тис.ц), Татарбунарського (1516,9 тис.ц).

Найвищу урожайність зернових і зернобобових культур у сільськогосподарських підприємствах отримано виробниками: Татарбунарського району (49,1 ц з 1 га), Саратовського (45,8 ц), Кодимського (45,1 ц), Овідіопольського (44,0 ц).

Рис.1 Середні ціни реалізації регіону

Кліматичний фактор безпосередньо впливає на якість і врожайність пшениці. Основні показники, що визначають ціну на пшеницю в Україні - попит на розглянуту культуру, динаміка внутрішніх цін, фактор врожайності, транспортні та логістичні витрати.

Серед подальших напрямків нарощування рівня виробництва та експорту зерна регіону, доцільно виокремити:

- необхідність покращення технічного оснащення та обробку полів в період дозрівання культури;
- вдосконалення транспортних систем доставки зерна і зниженні транспортних витрат;
- розвиток експортної інфраструктури;
- підвищення стандартів вирощуваної продукції.

Література:

1. Аналіз зернового ринка "Black Sea Grain"// [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://www.ukragroconsult.com/izdania/zerno-i-maslichnye-chernomorskogo-regiona-na-angliiskom-yazyke?utm_source=google&utm_medium
2. Україна в цифрах 2017. Статистичний збірник // Київ.- ТОВ «Видавництво Консультант».- 2018
3. Статистичний щорічник Одеської області у 2016 році // [Електронний ресурс] – Режим доступу:www.od.ukrstat.gov.ua
4. Петренко О.П. Значення концентрації виробництва для зернових підприємств / О.П. Петренко// Економіка харчової промисловості. Економічні науки. – Одеса, 2014. – Вип. 2(22) – С.55-59.
5. Шевченко А.А. Інноваційний розвиток аграрних підприємств / А.А. Шевченко, О.П. Петренко, Н.А. Добрянська // Аграрний вісник Причорномор'я. Збірник наукових праць. Серія: «Економічні науки». Вип.86 - Одеса, 2017. - № 86. – с. 200 – 213